

บทความวิจัย

เรื่อง ชัมบาลาอาณาจักรความเชื่อของชาวทิเบต

โดย

นางสาว ชัยอรดา ชุนถนอม

รหัสนักศึกษา 05550561

เสนอ

อาจารย์ คมกฤษ อุ่ยเต็กเค่ง

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 109 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2558

ชื่อหัวข้อบทความวิจัย ชัมบาลาอาณาจักรความเชื่อของชาวทิเบต

ผู้วิจัย นางสาวธัญรดา ชุนถนอม

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์คมกฤช อู่เต็กเค่ง

ปีการศึกษา 2558

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง ชัมบาลาอาณาจักรความเชื่อของชาวทิเบต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาดำเนินงานความเชื่อเรื่องอาณาจักรชัมบาลาของชาวทิเบต และการศึกษาการตีความหลักชัมบาลาไปสู่การประยุกต์ใช้ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ดำเนินงานและความเชื่อเกี่ยวกับชัมบาลาในทิเบตสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ดำเนินงานและความเชื่อที่มีอยู่ก่อนพุทธศาสนา แต่เดิมทิเบตเป็นดินแดนที่นับถือศาสนาเฟิน ก่อนที่พระพุทธศาสนาจะเข้ามาชัมบาลาอาจเป็นเหมือนอาณาจักรโบราณที่บันทึกอยู่ในประวัติศาสตร์เหมือนกับอาณาจักรขางซุง ซึ่งเป็นชนเผ่าที่มีอำนาจ และเป็นแหล่งกำเนิดของศาสนาเฟิน เป็นศูนย์กลางทางการเมืองและวัฒนธรรมของทิเบต ส่วนดำเนินงานและความเชื่อที่ได้รับอิทธิพลจากพุทธศาสนา เชื่อว่าชัมบาลาเป็นอาณาจักรที่ผู้ที่มีหมั่นศึกษาและปฏิบัติธรรม และศรัทธาในพระพุทธศาสนาจึงจะสามารถเข้าไปในอาณาจักรนี้ได้ นอกจากนี้ความเชื่อเกี่ยวกับชัมบาลาสามารถนำมาตีความได้ 4 แบบ คือ เชอเกียม ตรุงปะ ริน โปเซ เป็นการตีความชัมบาลาในลักษณะของหลักปฏิบัติ การตีความแบบนิ โคลาส โลเอริก เป็นการตีความในเชิงโบราณคดี การตีความในรูปแบบของมนุษย์ต่างดาว เชื่อว่าเป็นเมืองที่มีความก้าวหน้าเทคโนโลยี และการตีความในรูปแบบของนวนิยาย ที่อิงจากตำนานที่มีอยู่ในทิเบตเพื่อความสนุกสนาน นอกจากนี้ยังมีการตีความในลักษณะของการปฏิบัติ ใน 2 รูปแบบที่สามารถปฏิบัติโดยไม่ต้องผ่านศาสนาและผ่านพุทธศาสนา และสุดท้ายการตีความในเชิงการเมือง หลักปฏิบัติในการปกครอง ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในปัจจุบันได้ เพื่อสร้างสังคมที่ดี

คำสำคัญ ชัมบาลา, ความเชื่อ, หลักปฏิบัติ

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทิเบต เป็นดินแดนหลังคาโลก เป็นดินแดนแห่งความสุข เป็นอู่อารยธรรมและดินแดนแห่งพระพุทธศาสนา ชาวทิเบตซึมซับเอาพุทธศาสนาเข้าเป็นวิถีชีวิต แต่ก่อนที่พระพุทธศาสนาจะเข้าสู่ทิเบต ทิเบตเคยเป็นดินแดนของการนับถือความเชื่อเรื่องผีสงและศาสนาพิน ศาสนาพินรุ่งเรืองมากในยุคโบราณเพราะสภาพทางภูมิศาสตร์ที่รุนแรงโหดร้าย ทำให้เกิดจินตนาการต่างๆ เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ จนกระทั่งพุทธศาสนาเริ่มเข้ามาที่จีน และลงหลักปักฐานอย่างมั่นคงในทิเบต (ทวิชัย เกษมทรงพร, 2012)

ในทิเบตมีตำนานเล่าขานเกี่ยวกับอาณาจักรในฝัน ซึ่งเป็นต้นตอแห่งศิลปศาสตร์และอารยธรรมของสังคมเอเชียปัจจุบัน ตามตำนานเล่าว่า อาณาจักรแห่งนี้เป็นสถานที่แห่งสันติสุขและความรุ่งเรือง ซึ่งปกครองโดยผู้ปกครองทรงสติปัญญาและการุณ ทั้งอาณาจักรก็ล้วนรอบรู้และเมตตาปราณี อาณาจักรนี้จึงเป็นสังคมในอุดมคติ ถูกขนานนามว่า “ซัมบาลา”

ในหมู่ชาวทิเบตมีความเชื่อว่าอาณาจักรซัมบาลานี้ยังดำรงซ่อนเร้นอยู่ในหุบเขาอันลึกลับในเทือกเขาหิมาลัย ทั้งยังมีบันทึกลงอยู่ในคัมภีร์พุทธศาสนาซึ่งบรรยายถึงสถานที่ตั้งและทิศทางที่จะไปสู่ ซัมบาลาแต่ข้อมูลเหล่านั้นเลือนลางมากจนกระทั่งมีผู้สงสัยว่านี่จะเป็นจริงหรือเป็นเพียงข้อมูลเปรียบเปรยเท่านั้น และยังมีตำนานที่กล่าวว่า อาณาจักรซัมบาลานี้ได้สาปสูญไปจากโลกหลายร้อยปีแล้ว มาถึงจุดหนึ่งเมื่อทั้งราชอาณาจักรได้บรรลุถึงการตรัสรู้ จึงได้สูญสลายไปดำรงอยู่ในมิติอื่น ตามตำนานกล่าวว่า กษัตริย์ริคเคนแห่งซัมบาลายังคงเฝ้าดูกิจกรรมทั้งหมด ของมนุษย์โลกอยู่ แล้วสักวันหนึ่งจะลงมาช่วยมนุษย์ชาติให้รอดพ้นหายนะ และยังมีชาวทิเบตอีกไม่น้อยที่เชื่อว่าราชันนักรบผู้ยิ่งใหญ่กษัตริย์เกษาร์ แห่งหลัง ทรงได้รับแรงบันดาลใจและได้รับการชี้แนะจาก

กษัตริย์ริคเคน และปรีชาญาณแห่งซัมบาลานี้สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อที่ว่าอาณาจักรซัมบาลา ดำรงอยู่ในมิติอื่น

นักวิชาการหลายคนเชื่อว่าเรื่องราวเกี่ยวกับซัมบาลาเป็นเพียงเรื่องเล่าขาน แต่เราก็อาจเห็นได้ชัดถึงร่องรอยของความปรารถนาของมนุษย์ อันฝังรากลึกแน่นอยู่ในสิ่งสูงและชีวิตอันดีงาม ซึ่งแสดงออกผ่านตำนานนี้ ในบรรดาคุรุทิเบตหลายท่านเชื่อว่าอาณาจักรซัมบาลา ไม่ใช่สถานที่ซึ่งดำรงอยู่ภายนอกแต่เป็นรากฐานของสภาวะการหยั่งรู้และการประจักษ์แจ้ง อันเป็นศักยภาพที่ดำรงอยู่ภายในตัวมนุษย์ทุกคน จากทัศนะนี้เอง จึงไม่สำคัญว่าอาณาจักร ซัมบาลาเป็นเรื่องจริงหรือไม่ เราควรที่จะเห็นคุณค่า และดำเนินตามอุดมคติของสังกมอริยะซึ่งแสดงนัยอยู่ (เชอเกียม ตรุงปะ รินโปเช, 2544)

เชอเกียม ตรุงปะ รินโปเช วัชรจารย์ชาวทิเบต เกิดในเดือนกุมภาพันธ์ปี 1940 ที่หมู่บ้านเล็กๆบนที่ราบสูง ครอบครัวของเชอเกียม ตรุงปะ ใช้ชีวิตเร่ร่อนอยู่ในดินแดนทางภาคตะวันออกของทิเบต เมื่ออายุได้สิบสามเดือน ท่านได้ถูกระบุตัวว่าเป็นตุลกู ร่างที่มาจากใหม่ของลามะองค์สำคัญ ท่านต้องผ่านการทดสอบตามประเพณี และได้รับการอภิเษกให้เป็นตรุงปะที่ 11 ท่านตรุงปะเดินทางถึงอินเดียในปี 1960 และพำนักอยู่ในอินเดียเป็นเวลา 3 ปี ก่อนเดินทางต่อไปยังประเทศอังกฤษ เพื่อเข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยออกฟอร์ด ท่านดำรงตนในฐานะพระลามะชั้นสูงจากทิเบตอยู่ช่วงระยะหนึ่ง ชีวิตของเชอเกียม ตรุงปะ เป็นชีวิตที่เกิดมาเพื่อสืบสายธรรมแห่งวัชรยานจากโลกตะวันออกสู่โลกตะวันตก (วิจักขณ์ พานิช, 2007)

เมื่อยังเยาว์ เชอเกียม ตรุงปะให้ความสนใจกับญาณทัศนะซัมบาลาและหลักธรรมซัมบาลารวมถึงตำนานที่เล่าขานต่อกันมา เชอเกียมอยู่ในเหตุการณ์ที่จีนเข้ามารุกรานในทิเบตแต่ท่านก็ไม่ได้หวาดกลัวแต่อย่างใด ท่านตัดสินใจปลีกวิเวก และมุ่งที่จะภาวนาเรื่องญาณทัศนะซัมบาลา ในปี

1968 ท่านได้เปิดเผยกับเจมส์ จอร์จ กงสุลใหญ่ของแคนาดาประจำอินเดีย ว่าท่านเห็นซัมบาลาใน
 กระจกเงาทุกครั้งที่ท่านเข้าฌานสมาธิ จุดเปลี่ยนของประวัติศาสตร์และการเผยแพร่ซัมบาลา เกิดขึ้น
 ใน 1976 ระหว่างที่มีการอบรมพุทธศาสนา ณ ที่นั่น ตรงปะ ได้รับเทอร์มาสองฉบับมาจากกรีกเคน
 หรือราชันแห่งซัมบาลาโดยตรง และท่านกำลังมองหาสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความรู้แจ้ง ท่านจึงเชิญ
 ศิษย์หลายคนมาดื่มชาญี่ปุ่น และได้ฟังเพลงหลากหลายประเภทเป็นเวลานาน รวมทั้งเพลงบรรเลง
 จากโกโตะ เมื่อท่านได้ฟังโน้ตตัวหนึ่งจากโกโตะ เป็นเสียงที่โคดสูงให้ความรู้สึกเสียดแทง และ
 เสรีว่า ท่านก็พูดว่า นั่นคือเสียงของการรู้แจ้ง และเมื่ออรุณรุ่ง ท่านได้ขอพุทฺกัณ หมึก และกระดาษ และ
 ได้ป้ายหมึกลงบนกระดาษ เป็นภาพที่ชื่อว่า ตง-ซี หลักธรรมซัมบาลาใช้ภาษาที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม
 ให้ความสำคัญกับการกระทำบนโลก เครื่องมือทุกชนิดล้วนเป็นการปลุกพลังและสร้างสรรค์สังคม
 อริยะหรือซัมบาลาขึ้น

เชอเกียม ตรุงปะ ริน โปเช กล่าวว่า คำสอนของซัมบาลา ใช้ภาพของอาณาจักรซัมบาลา
 เพื่อแสดงถึงอุดมคติของการตรัสรู้ซึ่งปราศจากลัทธินิคาย นั่นก็คือ เสนอให้เห็นถึงความเป็นไปได้
 ของการยกระดับจิตวิญญาณของตนและของผู้อื่น โดยไม่ต้องอาศัยแนวทางหรือญาณทัศนะของ
 ศาสนาใด เพราะแม้ว่าสายความคิดของซัมบาลาจะยืนพื้นอยู่บนหลักคิดและความนุ่มนวลของ
 วัฒนธรรมแบบพุทธ แต่ในขณะที่เดียวกันมันก็มีรากฐานที่เป็นอิสระของตนเอง ซึ่งมุ่งตรงสู่การจัด
 เกลาให้เป็นมนุษย์ที่แท้ และสังคมปัจจุบันที่ต้องเผชิญกับปัญหาอันหนักหน่วงนานับประการ จึงดู
 ยิ่งจำเป็นจะต้องแสวงหาแนวทางอันเรียบง่ายและไร้ลัทธิ เพื่อนำมาปฏิบัติและแบ่งปัน
 ประสบการณ์นั้นร่วมกับผู้อื่น ดังนั้นเองคำสอน ญาณทัศนะซัมบาลา จึงเป็นเหมือนความพยายาม
 อันหนึ่งที่จะผลักดันให้ไปสู่ภาวะการดำรงอยู่อันสมบูรณ์สำหรับตัวเราและผู้อื่นด้วย (เชอเกียม ตรุง
 ปะ ริน โปเช, 2544)

ความคิดเรื่องอาณาจักรขัมบาลานี้เป็นไปได้ทั้งตำนานที่เล่าขานและความเชื่อของชาวทิเบต และในขณะเดียวกันก็สามารถนำมาตีความให้เข้ากับความเป็นพระพุทธศาสนา สามารถตีความให้สัมพันธ์กับพระพุทธศาสนาในโลกสมัยใหม่ คำสอนขัมบาลานี้สะท้อนการที่พระพุทธศาสนาสามารถนำเอาตำนานของโบราณมาสัมพันธ์กับชีวิตในปัจจุบันได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาหลักปฏิบัติและความหมายของขัมบาลา รวมทั้งในเรื่องความเป็นนักรบในความหมายของขัมบาลา

1.2 จุดประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับขัมบาลาของชาวทิเบต
2. เพื่อศึกษาการตีความหลักขัมบาลาไปสู่คำสอนและการประยุกต์ใช้

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความเชื่อเกี่ยวกับขัมบาลาของชาวทิเบต
2. ทำให้ทราบหลักคำสอนขัมบาลาและการประยุกต์ใช้

1.4 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาในทิเบต

พระมหาสมจินต์สมมาปญฺโญ (2547) ผู้เขียนหนังสือ “อารยธรรมพุทธศาสนาในทิเบต” กล่าวว่า ในทิเบตมีศาสนาเฟิน เป็นศาสนาของชนเผ่าซางซุง ซึ่งเป็นบรรพบุรุษของชาวทิเบต และชาวทิเบตได้สืบทอดศาสนาเฟินมาเป็นหลักปฏิบัติในชีวิต ศาสนาเฟินรุ่งเรืองมากในยุคโบราณ เพราะสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ที่รุนแรงและโหดร้าย ทำให้ผู้คนต้องสยบต่อธรรมชาติ เกิดจินตนาการต่างๆเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ พุทธศาสนาและศาสนาเฟินต่อสู้กันอยู่หลายศตวรรษ ในที่สุด พระพุทธศาสนามีบทบาทมากกว่าและดำรงสถานะเป็นวัฒนธรรมทิเบตมาจนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ศาสนาเฟินไม่ได้สูญหายไป เพียงแต่มีการเปลี่ยนแปลงเกือบทุกด้าน

เมื่อพระพุทธศาสนาเผยแผ่เข้าไปในทิเบต มีการผสมผสานกันระหว่างพระพุทธศาสนากับเฟิน กลายเป็นหลักศรัทธาแบบทิเบตในปัจจุบัน พระพุทธศาสนาที่มีบทบาทสำคัญในปัจจุบันคือพุทธศาสนาแบบตันตระ ทิเบตคือถิ่นกำเนิดของพระพุทธศาสนาแบบตันตระ พระพุทธศาสนาในทิเบตคือวิถีชีวิต ทั้งชีวิตของชาวทิเบตคือพระพุทธศาสนา สภาพแวดล้อมคือพระพุทธศาสนา ทุกอณูของพื้นแผ่นดินทิเบต เราจะเห็นเฉพาะภาพพระพุทธศาสนา และหลักธรรมสำคัญคือ ปรัชญาและกรุณา ชาวทิเบตจึงมีลักษณะนิสัยอ่อนน้อมฉายภาพแห่งความเมตตากรุณาออกมาตลอดเวลา พระพุทธศาสนาแบบทิเบตจึงเป็นที่รู้จักดีใน โลกตะวันตก

บรรยง บุญฤทธิ์ (2545) ผู้เขียนหนังสือ “โลกอีกด้านของทิเบต” กล่าวว่า ศาสนาเดิมของทิเบต เรียกว่า เฟิน(Bon) เป็นศาสนาที่นำมาซึ่งคามเร้นลับในทางไสยศาสตร์หรือมายาศาสตร์ ต่อมามีพระพุทธศาสนานิกายมหายานจากอินเดียได้เผยแผ่เข้าไปในทิเบตตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 7 ได้มีการผสมผสานกับความเชื่อเก่าๆจากศาสนาเฟิน จนกลายมาเป็นระบบลามะหรือที่เรียกกันว่า ลามะอิสซิม(Lamaism) ในคริสต์ศตวรรษที่ 8 อันที่จริงแล้วอารยธรรมทางพุทธศาสนาจากอินเดียได้

หลังไหลเข้าไปเผยแพร่ในทิเบตอย่างเด่นชัดที่สุด ราวๆคริสต์ศตวรรษที่ 11 กล่าวคือ เป็นการยืตรากลงอย่างมั่นคงในทิเบตนั่นเอง พุทธศาสนาของทิเบตถือตามพุทธคัมภีร์โดยเคร่งครัด โดยเน้นหนักไปตามลัทธิมหายานะ และปรัชญาปารามิตา

พุทธศาสนาแบบทิเบตมีสิ่งที่น่าสนใจที่สุดคือ การฝึกรวมจิตใจและการสอนวิถียาการทางโลกควบคู่กันไป หลักสำคัญของทางพุทธศาสนาแบบทิเบตสรุปได้เพียง 2 คำ คือ ปัญญาและกรุณา ในทิเบตถือว่าศาสนาเป็นสิ่งที่มียุทธผลที่สุดในชีวิต และความคิดของชาวทิเบตทุกผู้ทุกนามอาจกล่าวได้ว่าในทิเบตศาสนาคือหัวใจของรัฐ ชีวิตประจำวันของชาวทิเบตดำเนินไปด้วยความศรัทธา เชื่อถือและยึดมั่นในศาสนาอย่างแท้จริง ชาวทิเบตตระหนักดีว่า เมื่อตนเองตายไปแล้วจะได้กลับมาเกิดใหม่อีก และหวังว่าชาติใหม่จะได้มีชีวิตที่สูงกว่าได้ด้วยการทำบุญกุศล สังคมและบำเพ็ญไว้ในชาตินี้

1.4.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเรื่องอาณาจักรขัมบาลาของชาวทิเบต

เชอเกียม ตรุงปะ รินโปเช (2544) ผู้เขียนหนังสือ “ขัมบาลาหนทางอันศักดิ์สิทธิ์ของนักรบ” กล่าวว่า ในทิเบตมีตำนานเล่าขานเกี่ยวกับอาณาจักรในฝัน ซึ่งเป็นต้นตอแห่งศิลปศาสตร์และอารยธรรมของสังคมเอเชียปัจจุบัน ตามตำนานเล่าว่า อาณาจักรแห่งนี้เป็นที่แห่งสันติสุขและความรุ่งเรือง ซึ่งปกครองโดยผู้ปกครองทรงสติปัญญาและการุณ ทั้งอาณาประชาราษฎร์ก็ล้วนรอบรู้และเมตตาปราณี อาณาจักรนี้จึงเป็นสังคมในอุดมคติ ถูกขนานนามว่า ขัมบาลา ขัมบาลาคือ อาณาจักรในตำนานของทิเบต เป็นสังคมในอุดมคติซึ่งเป็นต้นตอแห่งศิลปศาสตร์และอารยธรรมของเอเชียปัจจุบัน เป็นดินแดนแห่งสันติสุขและความรุ่งเรือง ชาวทิเบตเชื่อว่าอาณาจักรขัมบาลานั้นยังดำรงอยู่

อย่างซ่อนเร้นในหุบเขาลึกลับในเทือกเขาหิมาลัย ขณะที่บางคนกล่าวว่าอาณาจักรชัมบาลาได้
 สาบสูญไปหลายร้อยปีแล้ว เมื่อไม่นานมานี้ มีนักวิชาการชาวตะวันตกได้สันนิษฐานว่า
 อาณาจักรชัมบาลาอาจจะเป็นอาณาจักรโบราณแห่งใดแห่งหนึ่งซึ่งมีบันทึกอยู่ในเอกสารทาง
 ประวัติศาสตร์ ขณะหลายคนเชื่อว่าเรื่องราวเกี่ยวกับชัมบาลาเป็นเพียงเรื่องเล่าขานที่ไม่จริง อย่างไรก็ตาม
 ก็อาจเห็นได้ชัดถึงร่องรอยของความปรารถนาของมนุษย์ อันฝังรากลึกอยู่ในสิ่งสูงและชีวิต
 อันดงาม ซึ่งแสดงออกผ่านตำนานนี้ ที่จริงแล้ว ในบรรดาครุฑเขตหลายท่านมีประเพณีซึ่งถือว่า
 อาณาจักรชัมบาลามีใช่สถานที่ซึ่งดำรงอยู่ภายนอก หากเป็นรากฐานของสภาวะการหยั่งรู้และการ
 ประจักษ์แจ้ง อันเป็นสัจภาพที่ดำรงอยู่ในตัวมนุษย์ทุกคน จากทัศนะนี้เอง จึงไม่สำคัญว่า
 อาณาจักรชัมบาลาเป็นเรื่องจริงหรือเท็จ หากควรที่จะเห็นคุณค่าและดำเนินตามอุดมคติของสัมคม
 อริยะซึ่งแสดงนัยอยู่

อาณาจักรชัมบาลา ยังสามารถแสดงถึงอุดมคติของการตรัสรู้ซึ่งปราศจากลัทธิภิกษุ คือ
 เสนอให้เห็นถึงความเป็นไปได้ของการยกระดับจิตวิญญาณของตนและของผู้อื่น โดยไม่ต้องอาศัย
 แนวทางหรือ ญาณทัศนะของศาสนาใด เพราะแม้ว่าสายความคิดของชัมบาลาจะยืนพื้นอยู่บนหลัก
 คิดและความนุ่มนวลของวัฒนธรรมแบบพุทธ แต่ในขณะที่เดียวกันมันก็มีรากฐานที่เป็นอิสระของ
 ตนเอง ซึ่งมุ่งตรงสู่การขัดเกลาให้เป็นมนุษย์ที่แท้ ดังนั้นเองคำสอนชัมบาลาหรือ "ญาณทัศนะชัมบา
 ลา" จึงเป็นเสมือนความพยายามอันหนึ่ง ที่จะผลักดันเกื้อหนุนให้ไปสู่สภาวะการดำรงอยู่อันสมบูรณ์
 สำหรับตัวเราและผู้อื่นด้วย

เชอเกียม ตรุงปะ รินโปเช (2546) ผู้เขียนหนังสือ “มหาบุรพสุรย์ ปรีชาญาณแห่งชัมบาลา”
 กล่าวว่า คำสอนของชัมบาลามีพื้นฐานอยู่บนการสร้างเสริมความอ่อนโยนและความจริงแท้ขึ้น

เพื่อที่เราจะสามารถช่วยเหลือตัวเองและก่อเกิดความอ่อนโยนขึ้นในหัวใจ เราไม่จำเป็นต้องห่อหุ้มตัวเองอยู่ภายในรังคักแต่ก็ออกไป เราารู้สึกรับผิดชอบต่อตนเองและรู้สึกดีที่ได้รับผิดชอบ ในฐานะมนุษย์เรายังรู้สำนึกตื่นตันที่สามารถกระทำการเพื่อผู้อื่น ถึงกาลเวลาอันควรแล้วที่เราจะกระทำบางสิ่งเพื่อช่วยเหลือโลก นับเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดที่จะนำเสนอการฝึกฝนดังกล่าว

ประเด็นหลักของคำสอนซัมบาลาก็คือ การตระหนักว่าไม่มีสิ่งภายนอกใดๆจะช่วยให้เรารอดพ้นจากความน่าหวาดหวั่น หวาดกลัวของชีวิต อันที่จริงแล้วเรานั้นต้องตระหนักให้ได้ว่าตัวเราจะต้องทำอะไรบางอย่าง แทนที่จะคอยพึ่งพาแต่เทคโนโลยี เงินกู้ ความชาญฉลาดหรือความคิดดีๆ สิ่งเหล่านี้ไม่อาจช่วยเราได้ เราจำเป็นต้องเผชิญกับชีวิตของตนเอง และความจริงนี้เองที่เราเรียกขานกันว่า ปรีชาญาณแห่งซัมบาลา

เมธา (2555) กล่าวว่า ซัมบาลา ในภาษาทิเบต หมายถึง ดินแดนอันบริสุทธิ์ เป็นตำนานลึกลับของโลกแห่งพุทธศาสนา ด้นกำเนิดของการสอน Kalachakra ในหนังสือประวัติศาสตร์ทิเบต ได้มีการบันทึกเรื่องราวของ ซัมบาลา ไว้มากมาย แต่นักวิชาการทางพุทธศาสนาก็ยังตั้งข้อกังขาว่าแท้จริงแล้ว ซัมบาลา นั้นมีอยู่จริงหรือเป็นเพียงแดนสวรรค์ในนิยาย ถือเป็นความลึกลับที่ยังไม่มีบทสรุป อาณาจักรแห่งนี้เป็นสถานที่แห่งสันติสุขและความรุ่งเรือง และพุทธศาสนาได้มีบทบาทอย่างสำคัญในการสร้างสรรค์สังคมซัมบาลา ตามตำนาน กล่าวว่า ศากยมุณีพุทธได้แสดงธรรมว่าด้วยต้นตระชั้นสูงแก่ดาวะ สังกโป ปฐมกษัตริย์แห่ง ซัมบาลา บรรดาพระธรรมเหล่านี้ได้สืบทอดกันมาเป็น "กาลจักรต้นตระ" ซึ่งถือว่าเป็น ปรีชาญาณที่ลึกซึ้งที่สุดของพุทธศาสนาแบบทิเบต หลังจากองค์กษัตริย์ได้สดับพระธรรม เทศนาเหล่านี้แล้ว เล่ากันว่าบรรดาอาณาจักรแห่งซัมบาลาต่างพากันปฏิบัติสมาธิ ภาวนาและดำเนินชีวิตตามพุทธมรรคา ด้วย

การมีเมตตาจิตและเอาใจใส่ทุกข์สุขของสัตว์ทั้งหลาย โดยนัยนี้เอง ไม่เพียงผู้ปกครองเท่านั้น แต่บรรดาทวยราษฎร์ในอาณาจักรล้วนแล้วเป็น อริยบุคคลผู้มีใจสูงทั้งสิ้น

ชาวทิเบต เชื่อว่าอาณาจักรชัมบาลานี้ยังดำรงอยู่ซ่อนเร้นอยู่หุบเขาอันลึกลับในเทือกเขาหิมาลัย ทั้งยังมีบันทึกอยู่ในคัมภีร์พุทธศาสนา ซึ่งบรรยายถึงสถานที่ตั้งและทิศทาง แต่ข้อมูลเหล่านั้นเลื่อนรางมาก จนกระทั่งมีผู้สงสัยว่านี่จะถือเป็นจริงหรือ เป็นเพียงข้อมูลเปรียบเทียบเท่านั้น และยังมีคัมภีร์หลายฉบับซึ่งบรรยายอย่างละเอียดถึง อาณาจักรแห่งนี้ ยกตัวอย่างเช่นตามที่อ้างอิงอยู่ใน "มหาอรรถกถาแห่งกาลจักร" ว่า ดินแดนชัมบาลานีอยู่ทางทิศเหนือของแม่น้ำสีตะ ดินแดนแห่งนี้ ถูกแบ่งออกโดยแนวเทือกเขาทั้งแปด พระราชวังของริกเคนหรือราชันผู้ปกครอง ชัมบาลานีนั้นสร้างอยู่บนยอดเขาทรงกลมซึ่งตั้งอยู่ตรงกึ่งกลางดินแดน

และตำนานอื่นๆ ได้กล่าวว่า อาณาจักรชัมบาลานีได้สาปสูญไปจากโลกหลายร้อยปีแล้ว มาถึง จุดหนึ่งเมื่อทั้งราชอาณาจักรได้บรรลุถึงการตรัสรู้ จึงได้สูญสลายไปดำรงอยู่ในมิติอื่น โดยในตำนานเล่า กษัตริย์ริกเคนแห่งชัมบาลายังคงเฝ้าดูกิจกรรมทั้งหมดของมนุษย์โลกอยู่ แล้วสักวันหนึ่ง จะลงมาช่วยมนุษยชาติให้รอดพ้นหายนะ ยังมีชาวทิเบตอีกไม่น้อยที่เชื่อว่าราชันนักรบผู้ยิ่งใหญ่ กษัตริย์เกษาร์ แห่งหลัง ทรงได้รับแรงบันดาลใจและได้รับการชี้แนะจากกษัตริย์ริกเคน และปรีชาญาณแห่งชัมบาลานีสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อที่ว่าอาณาจักรชัมบาลาดำรงอยู่ในมิติอื่น

1.4.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเชอเกียม ตรุงปะ รินโปเช

ฟาบริซ มิตัล (2552) ผู้เขียนหนังสือ “ชีวิตและญาณทัศนะของตรุงปะ กुरुผู้บำเพ็ญภาวนา”

กล่าวว่า เชอเกียม ตรุงปะเกิดในเดือนกุมภาพันธ์ปี 1940 ที่หมู่บ้านเล็กๆบนที่ราบสูงภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือของทิเบต บิคารมาดาของเซอเกียม ตรุงปะเป็นพวกเร่ร่อนเช่นเดียวกับคนอื่นๆ ในดินแดนแถบนั้น ชาวคัมปาจะอยู่รวมกันเป็นครอบครัวใหญ่ อาศัยอยู่ในกระโจมซึ่งสามารถย้ายที่ไปเรื่อยๆ เพื่อเลี้ยงจามรีและดูแลฝูงแกะ มีชาวทิเบตเป็นอันมากใช้ชีวิตเร่ร่อนตามฝูงสัตว์ไปเยี่ยงนี้ โดยมีม้าเป็นพาหนะบ้าง หรือถ้ายากจนหน่อยก็เดินเท้าเอา เมื่อเซอเกียม ตรุงปะอายุได้ 13 เดือน ท่านถูกระบุตัวว่าเป็นตุลกู ร่างที่มาจากใหม่ของลามะองค์สำคัญ ก่อนที่จะอธิบายเรื่องความเชื่ออันลึกลับนี้ เราต้องเข้าใจความคิดของชาวพุทธ โดยเฉพาะเรื่องนี้ซึ่งมีแต่ในทิเบต การสถาปนาตุลกูถือกำเนิดมาจากหลักคำสอนพุทธศาสนาในเรื่องกรรมและการกลับชาติมาเกิดใหม่ เรื่องเหล่านี้เมื่อนำมาพูดในโลกตะวันตกมักจะถูกเข้าใจกันอย่างผิดๆ จึงเป็นเรื่องที่ต้องชี้แจงกันอย่างละเอียดอ่อนลึกซึ้ง ตรุงปะเดินทางถึงอินเดียในปี 1960 และพำนักอยู่ในอินเดียเป็นเวลา 3 ปี ก่อนเดินทางต่อไปยังประเทศอังกฤษ ชีวิตของเซอเกียม ตรุงปะ เป็นชีวิตที่เกิดมาเพื่อสืบสายธรรมแห่งวัชรยานจากโลกตะวันออกสู่โลกตะวันตก

เซอเกียม ได้เผยแผ่คำสอนของซัมบาลา โดยใช้ภาพของอาณาจักรซัมบาลาเพื่อแสดงถึงอุดมคติของการตรัสรู้ซึ่งปราศจากลัทธินิคาย นั่นก็คือ เสนอให้เห็นถึงความเป็นไปได้ของการยกระดับจิตวิญญาณของตนและของผู้อื่น โดยไม่ต้องอาศัยแนวทางหรือญาณทัศนะของศาสนาใด เพราะแม้ว่าสายความคิดของซัมบาลาจะยืนพื้นอยู่บนหลักคิดและความนุ่มนวลของวัฒนธรรมแบบพุทธ แต่ในขณะเดียวกันมันก็มีรากฐานที่เป็นอิสระของตนเอง ซึ่งมุ่งตรงสู่การขัดเกลาให้เป็นมนุษย์ที่แท้

วิจักขณ์ พานิช (2555) กล่าวว่า เซอเกียม ตรุงปะ เป็นชื่อของตุลกู ผู้สืบสายธรรมคาทิว แห่งเซอรัมังลำดับที่ 11 ชีวิตของท่านตรุงปะองค์ที่ 11 เป็นชีวิตของการแสดงธรรมต่อโลกในยุคสมัยของพวกเรา ท่านเกิดในปี พ.ศ. 2483 ในครอบครัวชาวคัมโปที่ใช้ชีวิตเร่ร่อนอยู่ในดินแดนทางภาค

ตะวันออกของทิเบต เมื่อมีอายุ 13 เดือน ก็ได้ถูกระบุตัวว่าเป็นตุลกูของตรงปะองค์ที่ 10 กลับมาเกิดใหม่ เพื่อสืบสายธรรมคาถิวแห่งเซอร์มั่ง เป็นเวลานานถึง 5 เดือนที่ท่านซึ่งถูกระบุตัวว่าเป็นตุลกูต้องถูกนำไปพิสูจน์และทดสอบ ตามจารีตแห่งอารามเซอร์มั่ง และเมื่อผ่านการทดสอบแล้ว ท่านก็ได้รับการอภิเษกให้เป็นตรงปะ ตุลกู องค์ที่ 11 โดยมีองค์กรรมมาปะที่ 16 ประมุขแห่งสายคาถิวเป็นประธานในพิธีอภิเษก ท่านได้อยู่กับมารดาจนถึงอายุ 5 ขวบ ก็ได้ถูกนำตัวมาอยู่ภายในวัดอันเป็นอารามแห่งเซอร์มั่ง เพื่อรับการศึกษอบรมตามจารีตของผู้ที่จะต้องทำหน้าที่สืบสายธรรมแห่งอารามเซอร์มั่ง และเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณของชุมชนเซอร์มั่ง การถูกอภิเษกให้เป็นตรงปะองค์ที่ 11 นั้น ทำให้เซอเกียม ตรงปะ ได้ผ่านชีวิตวัยเยาว์มาโดยไม่ได้เป็นเด็กเหมือนเด็กๆทั่วไป ความเป็นเด็กถูกยกเลิกไป ความเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณถูกวางไว้บนความสำนึกตั้งแต่เยาว์วัย การศึกษาอบรมตามจารีตประเพณีอย่างเข้มงวด ทำให้ชีวิตของคน คนหนึ่ง เป็นชีวิตแห่งการเรียนรู้ บนเส้นทางธรรมโดยแท้

2. ความเชื่อเกี่ยวกับชะมบาลาของชาวทิเบต

ความเชื่อเรื่องชะมบาลานั้นเป็นทั้งตำนานที่เล่าขานและความเชื่อของชาวทิเบตที่มีอยู่ดั้งเดิมมายาวนานก่อนที่จะมีพุทธศาสนาเข้ามาในทิเบต และในขณะเดียวกันก็มีความเชื่อเมื่อพุทธศาสนาเข้าไปในทิเบตและผสมผสานเข้ากับความเชื่อดั้งเดิมของชาวทิเบต สามารถนำมาตีความให้เข้ากับความเป็นพระพุทธรศาสนา สามารถตีความให้สัมพันธ์กับพระพุทธรศาสนาในโลกสมัยใหม่ได้

2.1 ความเชื่อและตำนานเกี่ยวกับชะมบาลาที่มีอยู่ก่อนพุทธศาสนา

ทิเบตเคยเป็นดินแดนของการนับถือความเชื่อเรื่องผีสิงและศาสนาเพิน ในทิเบตมีศาสนาเพิน เป็นศาสนาของชนเผ่าซางซุง ซึ่งเป็นบรรพบุรุษของชาวทิเบต และชาวทิเบตได้สืบทอดศาสนาเพินมาเป็นหลักปฏิบัติในชีวิต ศาสนาเพินรุ่งเรืองมากในยุคโบราณ เพราะสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ที่รุนแรงและโหดร้าย ทำให้ผู้คนต้องสยบต่อธรรมชาติ เกิดจินตนาการต่างๆเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ

หลังจากศาสนาเพินที่มีอยู่ในทิเบตทำให้มีตำนานเล่าขานว่า ขุนเขาหิมาลัยที่นอกจะกว้างใหญ่และสูงลิบลิวแล้วนั้น ก็ยังมีหิมะปกคลุม จนยากที่มนุษย์จะสามารถเดินทางเข้าไปถึง จึงเกิดมีตำนานเล่าขานว่า ที่แห่งใดแห่งหนึ่งภายในขุนเขานี้ มีอาณาจักรสวรรค์นาม ชางกรีลา ปรากฏอยู่ และมีนครหลวงชื่อ ชัมบาลา ผู้คนเมืองนี้มีจิตใจศดใสบริสุทธิ์ ปราศจากความอาฆาตคิดร้ายต่อกัน มีความเฉลียวฉลาดผิคมมนุษย์ธรรมดา และที่น้ออัศจรรย์ก็คือ แม้ออบด้านจะเต็มไปด้วยหิมะอันหนาวเย็น แต่พื้นแผ่นดินของอาณาจักรนี้ก็กลับเขียวจีด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหาร จากตำนานนี้ ทำให้มีคนมากมาย ไม่ว่าจะเป็นชาวบ้าน นักบวช นักเผชิญโชค ตลอดจนนักวิทยาศาสตร์ ในซีกโลกที่เจริญวิทยาการพากันเดินทางมาค้นหา อาณาจักรนี้กันมากมาย

มีนักวิชาการได้สันนิษฐานว่า อาณาจักรชัมบาลาอาจจะเป็นอาณาจักรโบราณแห่งใดแห่งหนึ่งที่มีบันทึกอยู่ในเอกสารทางประวัติศาสตร์ เหมือนกับอาณาจักรซางซุง ซึ่งครั้งหนึ่งเคยเป็นชนเผ่าที่มีอำนาจ และ เชื่อกันว่าอาณาจักรซางซุงเป็นแหล่งกำเนิดของศาสนาเพิน และเป็นศูนย์กลางทางการเมืองและวัฒนธรรมบนที่ราบสูงทิเบต แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีนักวิชาการอีกหลายคน ที่เชื่อว่าเรื่องราวเกี่ยวกับชัมบาลานั้นเป็นเพียงตำนานเล่าขานที่ไม่เป็นจริง แต่ในขณะที่อาจสรุปกันง่าย ๆ ว่าอาณาจักรนี้เป็นเรื่องโกหก เราก็อาจเห็นได้ชัดถึงร่องรอยของความปรารถนาของมนุษย์อันฝังรากแน่นอยู่ในสิ่งสูงและชีวิตอันดั่งงาม ซึ่งได้แสดงออกผ่านทางตำนานนี้ ที่จริงแล้วในบรรดาคุรุทิเบต

หลายท่านมีประเพณีซึ่งถือว่าอาณาจักรขัมบาลาไม่ใช่สถานที่ซึ่งดำรงอยู่ภายนอกหากเป็นรากฐานของสภาวะการหยั่งรู้และการประจักษ์แจ้ง อันเป็นศักยภาพที่ดำรงอยู่ในตัวมนุษย์ทุกคน จึงไม่สำคัญว่าอาณาจักรขัมบาลาเป็นเรื่องจริงหรือเท็จ หากควรที่เราจะเห็นคุณค่า และดำเนินตามอุดมคติของสังคมาริยะซึ่งแสดงนัยอยู่ (เชอเกียม ตรุงปะ รินโปเช, 2544)

2.2 ความเชื่อเกี่ยวกับขัมบาลาที่ได้รับอิทธิพลจากพุทธศาสนา

ประเพณีและวัฒนธรรมดั้งเดิมของทิเบตนั้นนับถือศาสนาเฟิน ซึ่งเป็นลัทธิที่นับถือผีและนิยมการทรงเจ้า ความเชื่อทางศาสนาในรูปแบบนี้ สามารถอธิบายได้ว่าเป็นความเชื่อที่สะท้อนให้เห็นจินตนาการ อาจเป็นผลมาจากสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศของทิเบตที่รุนแรงและโหดร้าย ความรุนแรงของธรรมชาติถูกจินตนาการเป็นภูตผีปีศาจที่ชั่วร้าย ในตอนปลายศตวรรษที่ 7 ทิเบตเริ่มได้รับอิทธิพลจากคำสอนพุทธศาสนา เช่น เรื่องของกฎแห่งกรรม สังสารวัฏ และการหลุดพ้นจากความทุกข์ ศาสนาเฟินรับเอาคำสอนเหล่านี้ไปผสมผสานในคำสอนและการปฏิบัติของตน แต่ก็ยังไม่ยอมรับศาสนาพุทธเข้ามายังทิเบต

พุทธศาสนาได้เข้าสู่ทิเบตในสมัยกษัตริย์สองสัน กัมโป ในคริสต์ศตวรรษที่ 7 พระเจ้าตรีสองเดชันได้สร้างและปูพื้นฐานให้แก่พุทธศาสนาอย่างแท้จริง ได้ทรงนิมนต์ท่านसानตรักยิต ภิกษุชาวอินเดียมาเผยแพร่พุทธศาสนา แต่อาจารย์सानตรักยิตเป็นพระนักวิชาการ ไม่ได้ใช้เวทมนต์คาถาเมื่อเจอกับศาสนาเฟิน จึงทูลพระเจ้าตรีสองเดชันว่าความเชียวุรูปัทมสัมภพเข้ามาแทนซึ่งเป็นคุรุชาวอินเดียซึ่งนำพุทธศาสนามาเผยแพร่ยังทิเบต คุรุปัทมะสัมภพเป็นนักบุญองค์หนึ่งมีความลุ่มลึกแห่งปรัชญาธรรมรวมถึงแบบแผนวิถีชีวิตและอุบายในการอบรมสั่งสอนศิษย์ ท่านได้รับคำเชิญให้มาเผยแพร่พุทธศาสนาในทิเบต

บทบาทหน้าที่ของคุรุบัทมะสมภพในทิเบตคือการนำหลักธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ไปเผยแพร่แก่ชาวทิเบต ที่ยังมีความเชื่อในอำนาจของเทพเจ้า คุรุบัทมะสมภพมีหน้าที่จะต้องทำลายความเชื่อเหล่านั้นลง แนวทางของท่านก็คือหากไม่มีความเชื่อตัวตน ความเชื่อเรื่องเทพเจ้าก็จะสูญสิ้น คุรุบัทมะสมภพไม่ใช่ภิกษุแต่เป็น โยคีผู้ที่มีความรู้ในสายตันตระ นอกจากจะปราบภูติผีได้ ยังทำให้ภูติผีปีศาจทั้งหลายหันมารับนับถือศาสนาพุทธและช่วยปกป้องพุทธศาสนาอีกด้วย ชาวทิเบตจึงเรียกท่านด้วยความยกย่องว่า คุรุริมโปเซ แปลได้ว่า ท่านอาจารย์ผู้ประเสริฐ ท่านและภิกษุสานติรักมิตได้สร้างวัดซัมเยจีน เป็นวัดศาสนาพุทธแห่งแรก มีที่ตั้งอยู่ทางเหนือของแม่น้ำซังโป ตรงข้ามกับเซถัง วัดซัมเยนี้สร้างตามผังมณฑลของวัด โอทันตบรี ซึ่งเป็นเมืองของอาจารย์บัทมะสมภพในประเทศอินเดีย วัดมีเนื้อที่กว้างมาก มีอารามย่อยจำนวนมาก มีห้องสมุดและห้องทำสมาธิ มีการสอนพระวินัย และมีอาจารย์เป็นภิกษุจากประเทศจีนสอนสมาธิ กลายเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาพุทธศาสนาที่สำคัญ และเป็นแหล่งแปลคัมภีร์สำคัญในวรรณคดีพุทธศาสนาออกสู่ภาษาทิเบต (ฉัตรสุมาลย์ กบิลสิงห์ ษฎุเสณ, 2538)

ภายในคัมภีร์พุทธศาสนาของทิเบตนั้นได้บรรยายถึงสถานที่ตั้งและทิศทางที่จะไปสู่ชัมบาลา ทั้งยังมีคัมภีร์หลายฉบับซึ่งบรรยายอย่างละเอียดลออถึงอาณาจักรชัมบาลา ยกตัวอย่างเช่นตามที่อ้างอิงอยู่ใน "มหาอรรถกถาแห่งกาลจักร" ซึ่งเขียนโดย มิฟัม คุรุ ผู้มีชื่อเสียงในสมัยศตวรรษที่สิบเก้า ดินแดนชัมบาลานี้อยู่ทางทิศเหนือของแม่น้ำสีตะ ดินแดนแห่งนี้ ถูกแบ่งออกโดยแนวเทือกเขาทั้งแปด พระราชวังของริกเคนหรือราชันผู้ปกครอง ชัมบาลานั้น สร้างอยู่บนยอดเขาทรงกลมซึ่งตั้งอยู่ตรงกึ่งกลางดินแดน ขุนเขาภูนี้ชื่อ ไกรลาส พระราชวังซึ่งมีชื่อว่ากัลปะกัวงยาวหลายร้อยเส้น เบื้องหน้าพระราชวังทางทิศใต้มีสวนรุกขชาติอันงดงามที่มีชื่อว่ามาลัย ตรงกึ่งกลางสวนรุกขชาตินี้มีวิหารซึ่งสร้างอุทิศถวาย แต่กาลจักร โดย ดาเว สั้งโป และยังมีที่อ้างว่าเป็นพุทธวจนะ ซึ่ง

พระพุทธองค์เคยตรัสว่า ดินแดนชมพูบาลาอยู่ในแถบมณฑล เทียนชาน ทางตะวันออกเฉียงเหนือของทะเลทรายโกบี โบราณสถานที่โด่งดังที่สุด ก็คือถ้ำ ซึ่งมีพระพุทธรูปประดิษฐานอยู่ถึง 1,000 องค์ และนอกจากนี้ก็ยังมีการค้นพบคัมภีร์โบราณ ที่จัดว่าเป็นเอกสารทางพุทธศาสนาของทิเบตที่เก่าแก่ที่สุด สันนิษฐานกันว่าเป็นเสมือนลายแทง ที่ชี้บอกเส้นทางเข้าสู่เมือง ชมพูบาลา แต่ว่ายังไม่มีผู้ใดสามารถอ่านอักษรดังกล่าวออก (ขจรศักดิ์ เล่าห์สัตนะ)

คุรุปัทมสมภพ ได้กล่าวถึงอาณาจักรชมพูบาลาว่า ชมพูบาลา คือสังคมอริยะซึ่งปราศจากความรุนแรง ตั้งอยู่ทางแถบเอเชียกลาง ใจกลางของทวีปเอเชีย สังคมชมพูบาลาสามารถที่จะแปรเปลี่ยนความก้าวร้าวให้กลายเป็นความรัก ผลก็คือ ทุกคนในชมพูบาลาได้บรรลุธรรมแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องดูแลฝูงสัตว์เลี้ยง และไม่มีผู้ก่อสงคราม ในที่สุดผู้คนทั้งหมดทั่วทั้งอาณาจักร รวมถึงสิ่งก่อสร้างทั้งหมดก็ได้หายไปจากโลก ไม่ได้ดำรงอยู่ในมิตินี้อีกต่อไป นี่คือเรื่องราวของชมพูบาลาที่ท่านได้กล่าวไว้ และตรัสว่า ผู้ใดที่หมั่นเพียรชำระจิตใจให้สะอาด มีมานะและศรัทธาอันแน่วแน่ในพระศาสนา สักวันหนึ่งเขาจะ得以เข้าถึงซึ่งชมพูบาลาได้อย่างแน่นอน

2.3 การตีความหลักชมพูบาลาและการประยุกต์ใช้

ชมพูบาลานั้นจากเดิมที่มีความเชื่อที่เป็นตำนาน แต่มีนักวิชาการทางศาสนาบางท่านนั้นไม่ได้คิดว่า ชมพูบาลาเป็นเพียงแค่ตำนานที่เล่าขาน แต่เป็นความจริงที่สามารถจะนำมาตีความเป็นคำสอนและสามารถประยุกต์ใช้ได้

2.3.1 การตีความชมพูบาลา

2.3.1.1 การตีความในแบบของเชอเกียม ตรุงปะ รินโปเช

เชอเกียม ตรุงปะ รินโปเช คือ วัชรจารย์ชาวทิเบต เกิดในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 1940 ที่หมู่บ้านเล็กๆบนที่ราบสูง ครอบครัวของเชอเกียม ตรุงปะใช้ชีวิตเร่ร่อนอยู่ในดินแดน ทางภาคตะวันออกของทิเบต เมื่ออายุได้สิบสามเดือน ท่านได้ถูกระบุตัวว่าเป็นตุลกู ร่างที่มาจาก ใหม่ของลามะองค์สำคัญ ท่านต้องผ่านการทดสอบตามประเพณี และได้รับการอภิเษกให้เป็นตรุง ปะที่ 11 ท่านตรุงปะเดินทางถึงอินเดียในปี 1960 และพำนักอยู่ในอินเดียเป็นเวลา 3 ปี ก่อนเดินทาง ต่อไป

ยังประเทศอังกฤษ เพื่อเข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยอ็อกฟอร์ด ท่านดำรงตน ในฐานะพระลามะชั้นสูงจากทิเบตอยู่ช่วงระยะหนึ่ง ชีวิตของเชอเกียม ตรุงปะ เป็นชีวิตที่เกิดมาเพื่อ สืบสายธรรมแห่งวัชรยานจากโลกตะวันออกสู่โลกตะวันตก

เมื่อยังเยาว์ เชอเกียม ตรุงปะให้ความสนใจกับหลักธรรมซัมบาลา รวมถึง คำานานที่เล่าขานต่อกันมา เชอเกียมอยู่ในเหตุการณ์ที่จีนเข้ามารุกรานในทิเบตแต่ท่านก็ไม่ได้ หวาดกลัวแต่อย่างใด ท่านตัดสินใจปลีกวิเวก และมุ่งที่จะภavanaเรื่องญาณทัสนะซัมบาลา ในปี 1968 ท่านได้เปิดเผยกับเจมส์ จอร์จ กงสุลใหญ่ของแคนาดาประจำอินเดีย ว่าท่านเห็นซัมบาลาใน กระจกเงาทุกครั้งที่ท่านเข้าฌานสมาธิ โดยเล่าว่า “ภายในโอบล้อมอันยาวเหยียดของเทือกเขาที่ยอด เขา ปกคลุมด้วยหิมะ มีหุบเขาเขียวขจี และเมืองที่สวยงามตั้งอยู่ ที่ใจกลางเมืองมีเนินอันเป็นที่ตั้ง ของราชวังเล็กๆ หรือวัด รอบๆเนินเขามีกำแพงสี่เหลี่ยมจตุรัสล้อมรอบ รอบกำแพงรายล้อมด้วยวัด สนวน และสถูป สิ่งที่แปลกที่สุดเกี่ยวกับชาวเมืองนี้คือ คนที่นี่มีทุกศาสนา ทุกเชื้อชาติ ทุกประเทศ และดูเหมือนจะมาจากทั่วทั้งสี่ทิศของโลกใบนี้”

จุดเปลี่ยนของประวัติศาสตร์และการเผยแผ่ซัมบาลา เกิดขึ้นใน 1976 ระหว่างที่มีการอบรมพุทธศาสนา ณ ที่นั้น ตรุงปะได้รับเทอร์มาสองฉบับมาจากกริกเดนหรือราชัน แห่งซัมบาลาโดยตรง และท่านกำลังมองหาสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความรู้แจ้ง ท่านจึงเชิญศิษย์หลาย

คนมาดื่มชาญี่ปุ่น และได้ฟังเพลงหลากหลายประเภทเป็นเวลานาน รวมทั้งเพลงบรรเลงจากโกโตะ เมื่อท่านได้ฟังโน้ตตัวหนึ่งจากโกโตะ เป็นเสียงที่โศกสูงให้ความรู้สึกเสียดแทง และเศร้า ท่านก็พูดว่า นั่นคือเสียงของการรู้แจ้ง และเมื่ออรุณรุ่ง ท่านได้ขอพู่กัน หมึก และกระดาษ และได้ป้ายหมึกลงบนกระดาษ เป็นภาพที่ชื่อว่า ตง-ซี หลักธรรมซันบาหลีใช้ภาษาที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ให้ความสำคัญกับการกระทำบนโลก เครื่องมือทุกชนิดล้วนเป็นการปลุกพลังและสร้างสรรค์สังคมอริยะหรือซันบาหลีขึ้น (เชอเกียม ตรุงปะ รินโปเช, 2544)

ในการตีความตามแบบของเชอเกียม ตรุงปะ รินโปเช เป็นการตีความในแบบของคำสอนและหลักปฏิบัติซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ในชีวิต ญาณทัศนะซันบาหลีไม่ใช่สิ่งที่จับซ่อนหรือยากเกินไป แต่เป็นคำสอนที่คล้ายๆกับบางสิ่งที่เราคุ้นเคยอยู่แล้ว เป็นการยอมรับตนเอง และถือว่าการสร้างสรรค์สังคมอริยะ

2.3.1.2 การตีความในแบบทางของนิโคลาส โลเอริก

จากตำนานที่เล่าว่า ที่แห่งใดแห่งหนึ่งในขุนเขาหิมาลัยนั้นมีอาณาจักรสวรรค์นาม ชางกรีลา ปรากฏอยู่ และมีนครหลวงชื่อ ซันบาหลี ทำให้มีผู้คนมากมาย ไม่ว่าจะเป็นชาวบ้าน นักบวช นักเผชิญโชค ตลอดจนนักวิทยาศาสตร์ ต่างก็มีความสนใจที่จะเดินทางมาสำรวจและค้นหาอาณาจักรนี้ซันบาหลี

นิโคลาส โลเอริก ชาวรัสเซียในอเมริกา เขาเดินทางมายังลาซา เมืองหลวงของทิเบต และตระเวนสำรวจหาอาณาจักรแห่งนี้ที่ทิเบตในช่วงปี ค.ศ. 1925-1928 เป็นระยะทางกว่า 15,000 ไมล์ แม้เขาจะไม่ได้ยืนยันเป็นถ้อยคำแน่นอนว่า ได้ค้นพบดินแดนแห่งนี้หรือไม่ แต่เขาได้เขียนภาพที่อ้างว่าเขียนขึ้นจากตาเห็น เป็นจำนวนหลายภาพ เป็นรูปทิวทัศน์และอาคารที่มีสีสันฉูดฉาดแปลกตา และมีอยู่ภาพหนึ่งที่น่าตื่นใจเป็นพิเศษ นั่นคือภาพของมนุษย์ที่ดูราวกับผุดออกมาจาก

ภูเขา โดยนิโคลาสเรียกมนุษย์เหล่านี้ว่า "มหาตมะ" หรือผู้ทรงความรู้ มหาตมะคนหนึ่งซึ่งมีลักษณะ เป็นหัวหน้าได้ถือกล่องเงินเป็นประกาย ซึ่งอาจมีสิ่งสำคัญล้ำค่าอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่ใน ภาพนี้ ชื่อว่า การเผาผลาญความมืดมน (Burning of Darkness) ต่อมาในปี ค.ศ.1935 รัฐบาลสหรัฐฯก็ได้ส่ง นิโคลาสมาทำการสำรวจพื้นที่ในดินแดนนี้อีกครั้ง เพื่อค้นหาพันธุ์หญ้าที่มีความทนทานสูงต่อ สภาพดินฟ้าอากาศ แต่การมาสำรวจครั้งนี้ ไม่มีการรายงานผล (ขจรศักดิ์ เล่าห์สัทนะ,)

ในทิเบตมีตำนานความเชื่อเกี่ยวกับอาณาจักรซัมบาลา จึงมีคนที่ต้องการ ค้นหาเมืองนี้ นิโคลาส เลโอริกต้องการค้นหาเพื่อพิสูจน์ว่าซัมบาลาเป็นอาณาจักรที่มีอยู่จริง ตรงกับ ตำนานของทิเบตที่มีอยู่ และเป็นอาณาจักรที่สามารถค้นพบได้จริงๆ ด้วยความสามารถของมนุษย์ ธรรมดาที่ไม่ใช่แบบความเชื่อของชาวทิเบตที่เชื่อกันว่าผู้ที่จะสามารถเข้าไปยังอาณาจักรซัมบาลาได้ นั้นจะต้องเป็นผู้ที่หมั่นเพียรชำระจิตใจให้สะอาด หมั่นปฏิบัติธรรม และมีศรัทธาแน่วแน่ใน พระพุทธศาสนา เขาเชื่อว่าอาณาจักรในตำนานนี้เป็นเรื่องจริง มีอยู่บนโลกนี้เป็นลักษณะของเมืองที่ สูญหาย เป็นเหมือน โบราณคดีที่มีอยู่จริง

2.3.1.3 การตีความในแบบมนุษย์ต่างดาว

ในช่วงสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง ฮิตเลอร์ได้สั่งทหารของเขา ออก ค้นหาอาณาจักรใต้พิภพที่เชื่อกันว่ามีทางเข้าอยู่ที่ใดที่หนึ่งในโลกนี้ ความเชื่อของฮิตเลอร์และทหาร ของเขาก็คือ ใต้โลกนั้นมีอาณาจักรใต้พิภพที่มีอารยธรรมสูงส่งซ่อนอยู่ หรือถ้าไม่มีอย่างน้อยเศษ ซากของวิทยาการเหล่านั้น ก็จะสามารถช่วยให้อาซี มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมากยิ่งขึ้นอีก ว่า กันว่านครนั้นคือ ซัมบาลา ที่เล่าขานกันในตำนาน โบราณของทิเบต

ฮิตเลอร์ คิดว่าอาณาจักรนี้อาจมีอยู่ใต้พิภพและเกี่ยวโยงกับความเชื่อ ดั้งเดิมของชาวทิเบต จึงได้ส่งคนไปสำรวจ และนอกจากฮิตเลอร์แล้วรัฐบาลของจีนก็ยังสนใจและ

เข้ามาสำรวจ และได้เจอแผ่นหิน ที่แปลออกมาโดยผู้เชี่ยวชาญภาษาโบราณของจีน ว่าเกี่ยวข้องกับ การมาเยือน โลกของยานอวกาศจากดาวดวงอื่น เรื่องนี้เกิดขึ้นเมื่อหมื่นสองพันปีมาแล้ว ผู้ สันตักกรณีบางคนก็ทราบเรื่อง รู้จักเรื่องงานบินตกใน โลกยุคโบราณนี้ว่า The Chinese Roswell เชื่อว่าบริเวณดังกล่าว เป็นที่อยู่อาศัยของชนเผ่าโบราณสองเผ่า คือ ชาวแฮม และโคปา ชนเผ่า ดังกล่าว เป็นชาวป่าโบราณที่ไม่ค่อยแข็งแรงเท่าใดนัก เพราะป่วยด้วยโรคกระดูกผุ พวกเขา มีความ สูงเฉลี่ย 127 เซ็นติเมตร จนปัจจุบันเองก็ยังไม่ถูกจำแนกว่า เป็นมนุษย์ชาติสายพันธุ์ใด บันทึกแปล ออกมาได้ว่า ชาวโคปานั้นพบเห็นกลุ่มคนที่ได้ลงมาจากท้องฟ้า ด้วยยานที่บรรพบุรุษของเขาได้ ซ่อนไว้อย่างลึกลับภายในถ้ำแห่งหนึ่ง เนื่องจากว่ายานของพวกเขาเป็นพวกที่เหลืออยู่ภายหลังการ ประสบอุบัติเหตุ เนื่องจากการชนภูเขาในระหว่างที่จะนำยานลงมาจอดบนโลก และการที่พวกเขาไม่ สามารถจะไปไหนได้นั้น เป็นเพราะว่าพวกเขาประสบความล้มเหลวในการซ่อมแซมยานอวกาศ การตีความในรูปแบบของมนุษย์ต่างดาวนั้นมีความแตกต่างกับการ ตีความในแบบอื่นๆ ในการตีความแบบมนุษย์ต่างดาวฮิตเลอร์เชื่อว่าอาณาจักรนี้วิทยาการที่ล้ำเลิศ มี วิทยาการที่เป็นประโยชน์ในด้านอาวุธหรือพลังอำนาจ และมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสูง ซึ่ง อาจจะสูงกว่าของมนุษย์ ที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อกองทัพของเขา รัฐบาลจีนก็มีความสนใจใน อาณาจักรนี้ เพราะอาจส่งผลประโยชน์ทางการเมือง

2.3.1.4 การตีความในรูปแบบนวนิยาย

เจมส์ ฮิตตัน ได้เขียนนวนิยายเรื่องหนึ่งขึ้นเพื่อปลอบประโลมจิตวิญญาณ ของผู้คนที่กำลังสับสนกับชีวิตหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 นวนิยายเรื่อง Lost Horizonมีการพูดถึง สถานที่แห่งหนึ่งที่หลบหลีกซ่อนเร้นจากภายนอก และไม่ได้ปรากฏอยู่ในแผนที่ เป็นสถานที่ ลึกลับ ที่ผู้หลงเข้าไปจะพบกับความมหัศจรรย์ของสถานที่นี้ นั่นคือดินแดนแห่งสันติสุข ผู้คนที่

อายุขัยยืนยาวจนเกือบเป็นอมตะ และดำรงตนแห่งสมณะเพศตามความเชื่อแบบทิเบต ในนวนิยายของเจมส์ ฮิลตันนั้น เป็นเรื่องราวที่กล่าวถึงชาวตะวันตกกลุ่มหนึ่ง ที่ได้นั่งเครื่องบินลำเล็กลำหนึ่ง ผ่านมาทางเทือกเขาหิมาลัย แต่แล้วเครื่องบินเกิดขัดข้อง และได้ตกลงในพื้นที่แถบนี้ หลังอุบัติเหตุ พวกเขาได้รับความช่วยเหลือจากผู้นักลี้ภัยกลุ่มหนึ่ง คนเหล่านี้ได้พาพวกเขาเข้าไปยังดินแดนอันลึกลับที่ซุกซ่อนอยู่ในเทือกเขาที่ปกคลุมด้วยหิมะ เป็นดินแดนที่ไม่เคยติดต่อกับโลกภายนอกและไม่มีผู้คนจากโลกภายนอกคนใดเคยเข้าไปถึงมาก่อน ที่นี่เป็นเหมือนดั่งดินแดนในฝัน เป็นเมืองที่เต็มไปด้วยภูมิทัศน์อันงดงามรายรอบด้วยภูเขาหิมะ ผู้คนต่างอยู่กันอย่างสันติสุข ซึ่งประชากรของนครนี้ไม่แก่ไม่เฒ่า และปกครองดูแลโดยพระลามะระดับสูง ชื่อของเมืองนั้นคือ แซงกรีลา แต่เมื่อพาประชากรคนหนึ่ง ออกมาพ้นจากนครไม่กี่วัน ร่างกายของเขา ก็ชราลงอย่างรวดเร็ว และเสียชีวิตไปในที่สุด

การตีความในรูปแบบนวนิยาย ไม่จำเป็นต้องมีความเชื่อเกี่ยวกับอาณาจักรซัมบาลา แต่เป็นการอิงความเชื่อของชาวทิเบต นำเอาความเชื่อมาเป็นแรงบันดาลใจ นำเอามาแต่งแต้มเป็นเรื่องราวเพื่อปลอบประโลมจิตใจ สร้างความสนุกสนานให้แก่ผู้คนในช่วงเวลาที่มีสงคราม นำเอาโครงสร้างของตำนานมาเป็นเรื่องเล่า ไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นเรื่องจริง ต่างกับการตีความของทุกแบบที่มีความเชื่อเกี่ยวกับอาณาจักรนี้ว่าเป็นเมืองที่มีอยู่จริงๆ ที่อาจซ่อนอยู่ สามารถค้นพบได้จริงๆ

2.3 การประยุกต์ใช้คำสอนเรื่องซัมบาลา

ความคิดเรื่องอาณาจักรซัมบาลานี้เป็นไปได้ทั้งด้านที่เล่าขานและความเชื่อของชาวทิเบต และในขณะเดียวกันก็สามารถนำมาตีความให้เป็นคำสอนและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ คำสอนซัมบาลานี้สามารถนำเอาตำนานของโบราณมาประยุกต์ให้สัมพันธ์กับชีวิตในปัจจุบันได้

2.3.1 การประยุกต์ใช้หลักคำสอนซัมบาลาในเชิงปฏิบัติ

การประยุกต์ใช้คำสอนซัมบาลา อย่างแรกคือการนำหลักปฏิบัติตามคำสอนมาประยุกต์ใช้ในชีวิต และสามารถปฏิบัติได้โดยไม่ต้องมีศาสนา และผ่านศาสนาพุทธ

ก. การปฏิบัติธรรมได้โดยไม่ต้องมีศาสนา

การปฏิบัติธรรมได้โดยไม่ต้องมีศาสนาในทัศนะของเชอเกียม ตรุงปะ rin โปเช เป็นคำสอนที่ใช้ภาพของอาณาจักรซัมบาลา เพื่อแสดงถึงอุดมคติของการตรัสรู้โดยไม่ต้องมีลัทธิภิกษุ คือการเสนอให้เห็นถึงความเป็นไปได้ของการยกระดับจิตวิญญาณของตนเองและของผู้อื่น โดยไม่ต้องอาศัยแนวทางหรือญาณทัศนะของศาสนาใด เพราะถึงแม้ว่าคำสอนของซัมบาลาจะยืนพื้นอยู่บนหลักคิดและความนุ่มนวลของวัฒนธรรมแบบพุทธ แต่ในขณะเดียวกันนั้นมันก็มีรากฐานที่เป็นอิสระของตนเอง ซึ่งมุ่งตรงสู่การขัดเกลาให้เป็นมนุษย์ที่แท้

ชาวทิเบตมีความเชื่อเกี่ยวกับซัมบาลาว่า ได้มีอาณาจักรที่หายไปจากโลกนี้ และซ่อนอยู่ในมิติอื่น เป็นอาณาจักรที่ผู้คนได้บรรลุถึงการตรัสรู้ จึงได้หายไปยังมิติอื่น ในอาณาจักรซัมบาลามีกษัตริย์ซึ่งปกครองอยู่ และมีนักรบที่กล้าหาญ และในโลกสมัยใหม่สามารถนำมาใช้ได้ จึงเกิดคำสอนในแง่ของการศึกษาและการปกครอง ที่สามารถนำมาตีความได้ใหม่ ความเป็นนักรบในคำสอนของซัมบาลาไม่ได้หมายถึงการไปรบรากับผู้อื่น ความเป็นนักรบตามนัยนี้ เป็นวัฒนธรรมแห่งความกล้าหาญของมนุษย์ หรือเป็นวัฒนธรรมแห่งความไม่หวาดกลัว ชาวอเมริกันอินเดียฝ่ายเหนือก็มีวัฒนธรรมดังกล่าว ซามูไรในอุดมคติของญี่ปุ่นก็เช่นกัน ในสังคมคริสเตียน

ของชาวตะวันตก ก็มีแนวความคิดเรื่องนักรบด้วย เช่น กษัตริย์อาเธอร์นั้นเป็นแบบฉบับของนักรบที่แท้จริงในวัฒนธรรมตะวันตก

การเป็นนักรบในความหมายของซัมบาลา ก็คือ การไม่กลัวความจริงในตนเอง คำสอนซัมบาลาสอนแบบนี้ คำสอนซัมบาลาคือสิ่งที่อยู่ตรงข้ามกับความเห็นแก่ตัว ถ้าเราเริ่มกลัวตัวเองและกลัวภัยคุกคาม เมื่อนั้นเราก็จะกลับกลายเป็นคนเห็นแก่ตัว และจะสร้างรังเล็ก ๆ ขึ้นเพื่อป้องกันกันตัวเอง ที่จะทำให้เราปลอดภัย แต่เราต้องพยายามคิดให้ไกลออกไป พยายามคิดว่าเราอาจจะช่วยโลกนี้ได้ เพราะถ้าเราไม่ช่วยแล้วก็จะไม่มีใครอื่นช่วยเลย และในขณะเดียวกัน การช่วยผู้อื่น ไม่ได้หมายถึงการสละชีวิตส่วนตัวไป เราสามารถเริ่มต้นจากญาติมิตรและผู้คนรอบๆตัว หรืออาจเริ่มต้นที่ตนเองก็ได้

สิ่งสำคัญของคำสอนซัมบาลา คือการสร้างสังกมอริยะ เราจึงต้องค้นพบตัวตน ค้นหาความดีงามที่จะทำให้สังกมดีขึ้น การค้นพบถึงความดีงามที่แท้จริง จะเกิดจากการมองเห็นถึงคุณค่าในตัวเอง ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสำเร็จหรือการบรรลุในสิ่งที่หวัง แต่การมองเห็นคุณค่าและความสุขกับสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต นั่นก็คือสิ่งที่ดีแล้ว ทุกคนมีรากฐานความดีงามนี้อยู่ ความดีงามนั้นคือความอ่อนโยน ในฐานะที่เราเป็นมนุษย์ เมื่อเรารู้ถึงคุณค่าและยอมรับได้ถึงความจริงได้ สิ่งนั้นก็จะส่งผลถึงตัวเราด้วย ทำให้เราทุกคนสามารถสร้างสังกมอริยะขึ้นได้ อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข (เชอเกียม ตรุงปะ รินโปเช, 2544)

ในโลกสมัยใหม่สามารถนำคำสอนนี้มาประยุกต์ใช้ได้ การรู้จักตัวเองและค้นพบความดีงามที่แท้จริงในตัวเองตามแบบคำสอนของซัมบาลา ไม่จำเป็นที่จะต้องอิงพระพุทธศาสนาเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการที่เราเรียนรู้ตนเองและความเป็นจริงบนโลกนี้ มีความอ่อนโยน กล้าหาญ ไม่ยอมแพ้ และเมื่อเราพบความดีงามในตัวเอง มีจิตใจที่ดีเราก็จะอยากแบ่งปัน

ความดีงาม ก็จะสามารถสร้างสังคมที่มีแต่ความสงบสุขขึ้นมาได้โดยไม่ต้องผ่านการปฏิบัติธรรมทางพุทธศาสนา

ข. การปฏิบัติธรรมโดยผ่านพุทธศาสนา

ในทิเบตมีตำนานเกี่ยวกับอาณาจักรชัมบาลา เชื่อว่าพระพุทธศาสนาได้มีส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์สังคมชัมบาลาขึ้น ตามตำนาน กล่าวว่า ศาकยมุนีพุทธได้แสดงธรรมว่าด้วยต้นตระขี้้นสูงแก่ดาวะ สังกโป ปฐมกษัตริย์แห่ง ชัมบาลา บรรดาพระธรรมเหล่านี้ได้สืบทอดกันมาเป็นกาลจักรต้นตระขี้้น ซึ่งเป็นปริชาญาณที่ลึกซึ้งที่สุดของพุทธศาสนาแบบทิเบต หลังจากองค์กษัตริย์ได้สดับพระธรรม เทศนาเหล่านี้แล้ว เล่ากันว่าบรรดาอาณาจักรต่างพากันปฏิบัติสมาธิ ภาวนาและดำเนินชีวิตตามพุทธมรรคา ด้วยการมีเมตตาจิตและเอาใจใส่ทุกข์สุขของสัตว์ทั้ง หลาย โดยนัยนี้เอง ไม่เพียงผู้ปกครองเท่านั้น แต่บรรดาทวยราษฎร์ในอาณาจักรล้วนแล้วเป็น อริยบุคคลผู้มีใจสูงทั้งสิ้น (เมธา, 2555)

โดยชาวทิเบตมีความเชื่อว่าการที่จะเข้าถึงอาณาจักรชัมบาลาได้นั้น จะต้องเป็นผู้ที่หมั่นเพียรชำระจิตใจให้สะอาด มีศรัทธาอันแน่วแน่ในพระพุทธศาสนา หมั่นบำเพ็ญธรรมจึงจะสามารถเข้าถึงอาณาจักรชัมบาลาได้ และยังมีผังกุมิพุทธมณฑล ที่มีลักษณะเป็นกรอบสี่เหลี่ยมขนาดกว้างยาวราวหนึ่งเมตร ใช้ทาสีต่างๆ ไรยเป็นรูปเรขาคณิตประกอบด้วยเส้นสายและสัญลักษณ์หลายรูปแบบ ที่เชื่อว่าสิ่งนี้อาจเป็นเหมือนลายแทงแผนที่ไปยังอาณาจักรชัมบาลา ความเชื่อนี้เป็นการมองผ่านพระพุทธศาสนา ที่เชื่อว่าถ้าไม่ปฏิบัติธรรมตามพุทธศาสนาก็ไม่สามารถเข้าถึงอาณาจักรชัมบาลาได้

ความเชื่อนี้คล้ายกับความเชื่อของพุทธศาสนา เช่น โลกของพระศรีอารย หรือ ดินแดนสุขาวดี ที่จะต้องบรรลุธรรมก่อนถึงจะไปยังดินแดนนี้ได้ โดยการที่จะเข้าถึง อาณาจักรขัณฑ์บาลาจะต้องมีการปฏิบัติธรรม อยู่ในภาวะจิตที่สะอาด ตั้งมั่นอยู่ในความดีและศรัทธา อันดีงามทั้งกาย วาจา และใจ และปฏิบัติตามหลักคำสอนของคุรุบทมสมภพที่เกี่ยวข้องกับขัณฑ์บาลา เช่น การเรียนรู้ปฏิบัติตามหลักคำสอน การไม่กล่าวความจริงในตนเอง ไม่มีความเห็นแก่ตัว

2.3.2 ใช้สำหรับการปกครอง

นอกจากความเชื่อทางศาสนา ตำนานความเชื่อเกี่ยวกับอาณาจักรขัณฑ์บาลา ซึ่งมี กษัตริย์ปกครองอยู่ เป็นตำนานที่มีความเกี่ยวข้องกับกษัตริย์ มีชนชั้นและหน้าที่ต่างๆ จึงสามารถ นำมาเป็นหลักของการปกครองที่นำมาประยุกต์ใช้ได้ และมีคน que คิดว่าหลักการนี้มีความสำคัญใน แห่งของการปกครอง เช่น เซอเกียม ตรุงปะ รินโปเซ และเซอเกียมก็นำหลักการการปกครองนั้นไป ใช้ในการพัฒนาและสร้างสังคมอีกด้วย โดยหลักการสำคัญที่ได้นำมาพัฒนาก็คือ แก้วเจ็ดประการ แห่งกษัตราธิราช

โดยแก้วมณีเจ็ดประการนั้น คือ นางแก้ว เสนาบดีแก้ว ขุนพลแก้ว ม้าแก้ว ช้างแก้ว จินดามณี จักรแก้ว โดยแก้วมณีเหล่านี้มีความหมายคือ การมีสามี ภรรยาที่จะแบ่งปันทุกข์ร่วมสุข ด้วยกัน หรือเป็นคน โสดก็จะมีมิตรสหายที่จะสามารถแบ่งปันกันได้ การมีที่ปรึกษาให้คำแนะนำ หรือความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีเพื่อนที่ปราศจากความกลัว พร้อมจะปกป้องและห่วงใยเรา เสมอ มีม้าเป็นเหมือนพาหนะที่หมายถึงการมุ่งมั่น ไปข้างหน้าอย่างไม่เกียจคร้าน มีความมั่นคง สม่่าเสมอเหมือนกับช้าง และมีความเมตตาปราณีเหมือนกับจินดามณี

โครงสร้างนี้เสนอว่าสังคมที่ดีจะต้องมีแก่นแท้ที่เจิดจ้า จึงจะสามารถสร้างสังคมที่ดีได้ และในโลกสังคมปัจจุบันก็สามารถที่จะนำมาประยุกต์ใช้ได้จริง เช่น ถ้าหากเรานำไปประยุกต์ใช้กับการสร้างชีวิตครอบครัวที่มีโครงสร้างตามหลักการนี้ มีมิตรสหายที่แบ่งปัน ให้คำแนะนำ การใช้ชีวิตที่มุ่งมั่น และมีความเมตตา นำสิ่งเหล่านี้มีประยุกต์ใช้ในสังคมปัจจุบัน เราก็จะสามารถปกครองบ้านและสังคมที่ดีได้อย่างสมบูรณ์ โดยที่ไม่ต้องผ่านการปฏิบัติธรรม

3.สรุป

ความเชื่อเรื่องขัมบาลาเป็นตำนานและความเชื่อของชาวทิเบตที่มีอยู่ดั้งเดิมมายาวนาน ก่อนที่จะมีพุทธศาสนาเข้ามาในทิเบต ทิเบตเคยเป็นดินแดนของการนับถือความเชื่อเรื่องผีศาจและศาสนาพิน สันนิษฐานว่า อาณาจักรขัมบาลาอาจจะเป็นอาณาจักร โบราณที่บันทึกอยู่ในประวัติศาสตร์ เหมือนกับอาณาจักรขางซุง ซึ่งเคยเป็นชนเผ่าที่มีอำนาจ และ เชื่อกันว่าอาณาจักรขางซุงเป็นแหล่งกำเนิดของศาสนาพิน และเป็นศูนย์กลางทางการเมืองและวัฒนธรรมบนที่ราบสูงทิเบต โดยศาสนาพินรุ่งเรืองมากในยุค โบราณ เพราะสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ที่รุนแรงและโหดร้าย ทำให้ผู้คนต้องสยบต่อธรรมชาติ เกิดจินตนาการต่างๆเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ

ต่อมาทิเบตเริ่มได้รับอิทธิพลจากคำสอนพุทธศาสนา พุทธศาสนาได้เข้าสู่ทิเบตในคริสต์ศตวรรษที่ 7 มีการนิมนต์ท่านศานตรักยิด ภิกษุชาวอินเดีย และคุรุปัทมสัมภพเข้ามาเผยแผ่พุทธศาสนา คุรุปัทมสัมภพเป็นคุรุชาวอินเดียซึ่งนำพุทธศาสนาเข้ามาเผยแผ่ยังทิเบต คุรุปัทมสัมภพมีคำสอนที่สามารถเข้ากันได้กับศาสนาพื้นบ้านของทิเบต และร่วมกันวัดสัมเขกับท่านศานตรักยิดเป็นวัดที่มีเนื้อที่กว้าง เป็นศูนย์กลางทางการศึกษาพุทธศาสนาที่สำคัญ และเป็นแหล่งแปลคัมภีร์

สำคัญในวรรณคดีพุทธศาสนาออกสู่ภาษาทิเบต ในคัมภีร์พุทธศาสนาของทิเบตนั้นได้บรรยายถึงสถานที่ตั้งและทิศทางที่จะไปสู่ขัมบาลา ซึ่งขัมบาลาก็คือสังคมอริยะซึ่งปราศจากความรุนแรง อาณาจักรที่ทุกคนในขัมบาลาได้บรรลุธรรมแล้ว อาณาจักรนี้จึงไม่ได้ดำรงอยู่ในมิตินี้อีกต่อไป

ต่อมาความเชื่อเรื่องขัมบาลานี้ไม่ได้เป็นเพียงแค่ความเชื่อ แต่สามารถนำมาตีความได้ในหลายแง่มุม ตัวอย่างเช่น การตีความในแบบเชอเกียม ดรุงปะ ริน โปเซ เป็นการตีความในรูปแบบของคำสอนและหลักปฏิบัติที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน เป็นคำสอนที่ไม่ซับซ้อน เป็นการสอนให้ยอมรับตนเองเพื่อที่จะสามารถสร้างสังคมที่ดีขึ้นมาได้ การตีความแบบนิโคลาส โลเอริก ซึ่งเป็นนักสำรวจที่เชื่อว่าตำนานนี้สามารถค้นพบในแง่ของโบราณคดีได้จริงๆ มนุษย์ธรรมดาก็สามารถที่จะค้นพบได้ การตีความในรูปแบบมนุษย์ต่างดาว ที่เชื่อว่าอาณาจักรมีความเกี่ยวข้องกับตำนานของทิเบต อาจมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และผลประโยชน์ทางด้านต่างๆอีกมาก และการตีความในรูปแบบของนวนิยาย ที่อิงจากตำนานของทิเบต แต่งเติมเรื่องราวขึ้นเพื่อสร้างความสนุกสนาน

ความเชื่อเรื่องอาณาจักรขัมบาลาอาจเป็นไปได้ทั้งตำนานเล่าขานและความเชื่อ แต่ก็สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้สัมพันธ์กับชีวิตในปัจจุบันได้ และการนำหลักปฏิบัติตามคำสอนมาใช้ ก็สามารถปฏิบัติโดยไม่ต้องมีศาสนา หรือผ่านศาสนาพุทธก็ได้ การปฏิบัติธรรมโดยไม่ต้องมีพุทธศาสนา เป็นคำสอนที่ใช้ภาพของอาณาจักรขัมบาลา แสดงถึงอุดมคติในการตรัสรู้โดยไม่ต้องมีนิกาชเป็นการรู้จักตัวตน ค้นพบความดีงามในตนเองและเข้าใจความเป็นจริงบนโลกมีความอ่อนโยน แต่กล้าหาญ ไม่ยอมแพ้ ก็จะสร้างสังคมที่ดีขึ้นมาได้ ส่วนการปฏิบัติธรรมโยผ่านพุทธศาสนา

นั่น เป็นความเชื่อที่ว่าพระพุทธศาสนามีส่วนสำคัญในการสร้างสังคมขึ้นมาขึ้น เชื่อว่าการที่จะ
เข้าถึงขัฒบาลจะต้องผ่านการปฏิบัติสมาธิ ศรัทธาในพระพุทธศาสนาจึงจะสามารถเข้าถึงได้

สุดท้ายนี้ความเชื่อเรื่องขัฒบาลนั้นไม่ได้เป็นเรื่องราวในตำนาน แต่ยังเป็นเรื่องที่
นำมาประยุกต์ใช้ได้เช่น การใช้คำสอนขัฒบาลมาประยุกต์ใช้ในด้านการปกครอง ที่เราสามารถ
นำมาใช้สร้างสังคมที่ดีได้ โดยมีตรสหายที่แบ่งปัน ให้คำแนะนำ การใช้ชีวิตที่มุ่งมั่น และมีความ
เมตตา ถ้าหากเรานำสิ่งเหล่านี้มีประยุกต์ใช้ในสังคมปัจจุบัน เราก็จะสามารถปกครองบ้านและ
สังคมที่ดีได้อย่างสมบูรณ์ คำสอนขัฒบาลจะทำให้เรามีความอ่อนโยนและกล้าหาญ ปราศจาก
ความเห็นแก่ตัว เราจะสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข

4. เอกสารอ้างอิง

เชอเกียรติตรงปะ.(2544). **ชมบาลาหนทางอันศักดิ์สิทธิ์ของนักรบ.**พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร :
 ธนรัช.

.(2553). **ปรัชญาฉบับ่า ตำนานและคุณลักษณะทั้งแปดของครูปัทมสมภพ.**กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิ
 โกมลคีมทอง

.(2546). **มหาบุรพสุรย์ :ปรัชญาแห่งชมบาลา.**กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิ โกมลคีมทอง.

.(2554). **เลือดทิเบต.**กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิ โกมลคีมทอง.

นัทรสูมาลย์ กบิลสิงห์ ษัฎเสน.(2538). **พระพุทธศาสนาแบบทิเบต.**กรุงเทพมหานคร : สายส่งคีภยิต
 บริษัทเคลีค ไทย จำกัด.

บรรยง บุญฤทธิ.(2545). **โลกลึกลับของทิเบต.**พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : อุษการพิมพ์.

พระมหาสมจินต์สมุมาปญโย. (2547). **อารยธรรมพุทธศาสนาในทิเบต.**กรุงเทพมหานคร : สุขภาพ
 ใจ.

ฟาบริซ มิตัล.(2552). **ชีวิตและญาณทัศนะของตรงปะ ครูผู้บ่าปรัชญา.**กรุงเทพมหานคร : ห้าง
 หุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

วิจักขณ์ ฟานิช.(2556). **ทางแห่งตน ผู้สายธารแห่งพุทธธรรมในโลกสมัยใหม่.**พิมพ์ครั้งที่2.
 กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

นุชารียา.(2552). จากข้ามกาลถึงชีวิตและญาณทัศนะของตรงปะ. เข้าถึงเมื่อ 9 เมษายน 2559. เข้าถึงได้จาก <http://www.oknation.net/blog/nuchareeya/2009/03/20/entry-1>

เมธา.(2555). ข้ามกาลดินแดนที่ขอบฟ้าไม่ปรากฏ. เข้าถึงเมื่อ 14 มีนาคม 2558. เข้าถึงได้จาก <http://www.oknation.net/blog/talkwithMetha/2012/09/11/entry-1>

วิจักขณ์ พานิช.(2555). กลลวง : ชีวิตและคำสอนของมหาสิทธิานาโรปะ. เข้าถึงเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2558. เข้าถึงได้จาก <http://www.tilopahouse.com/node/412>

Mr.Terran.(2552). ปริศนาใต้ดินแดนหลังคาโลก. เข้าถึงเมื่อ 17 เมษายน 2559. เข้าถึงได้จาก <http://pantip.com/wahkor/topicstock/2009/04/X7689994/X7689994.html>

MGR Online.(2555). หลุมศพฝังความลับอาณาจักรทิเบตโบราณ. เข้าถึงเมื่อ 16 เมษายน 2559. เข้าถึงได้จาก <http://manager.co.th/China/NewsID=9550000106617>

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ - สกุล นางสาวธัญรดา ชุนถนอม

วัน เดือน ปีเกิด วันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2537

ที่อยู่ 134/2 ม.8 ต.อ้อมใหญ่ อ.สามพราน จ.นครปฐม 73160

ประวัติการศึกษา

ปี พ.ศ. 2554 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศิลป์ - กำนวณ
จากโรงเรียนหอแซฟอุปถัมภ์

ปี พ.ศ. 2555 ศึกษาต่อระดับปริญญาตรี สาขาเอเชียศึกษา วิชาโทภาษาจีน
คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

แบบโอนลิขสิทธิ์บทความวิจัย

สาขาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ข้าพเจ้า นางสาวธัญรดา ชุนถนอม

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิชาเอกเอเชียศึกษา ภาษาจีน

ชื่อบทความวิจัย ชัมบาลาอาณาจักรความเชื่อของชาวทิเบต

ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาบทความวิจัย อาจารย์คมกฤษ อุยเต็กเค่ง

ที่อยู่ติดต่อได้ภายหลังจบการศึกษา 134/2 ม.8 ต.อ้อมใหญ่ อ.สามพราน จ.นครปฐม 73160

หมายเลขโทรศัพท์ 081 - 856 - 6596

ลิขสิทธิ์ของบทความวิจัยอันเป็นผลมาจากการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ
หลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต ข้าพเจ้ายินดีโอนลิขสิทธิ์ตามมาตรา 17 วรรค 2 แห่งพระราชบัญญัติ
ลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 เป็นของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีกำหนดตลอดอายุการ
คุ้มครองลิขสิทธิ์

ลงนามผู้โอน

(นางสาว ธัญรดา ชุนถนอม)

ลงนามผู้รับโอน

()

วันที่ เดือน ปี